

Universitätsbibliothek Paderborn

M. Fabii Quintiliani Institutionum Oratoriarum Libri Duodecim

Summa diligentia ad fidem vetustissimorum codicum recogniti ac restituti

M. Fab. Quintiliani Declamationes Undeviginti. M. Fabii Avi Et Calpurnii
Flacci Declamationes. Auctoris Incerti Dialogus De causis corruptae
Eloquentiae - Cvm Variorum Notis

Quintilianus, Marcus Fabius

Lugd. Batav. ; Roterodami, 1665

CCLXXXVI. Adulter fratri ex sponso.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12889

CCLXXXV.

Imperator exulis filius.

PRÆMIUM VICTOR IMPERATOR ACCIPIAT. [¶] Imperator
cujus pater in exilio quinquennii erat, vicit: aliud præmium petit;
reversus pater post quinquennium abdicat.

S E R M O.

Pater hic & honestus & miser est, ut qui exul filium Imperato-
rem habeat. Questio, an quinquennii illius, quo pater exulavit, filio
sit ratio reddenda.

D E C L A M A T I O.

Colorate adfert quidem iste tale patrocinium, ut me
neget exulem fuisse. Sed timuit ne si ego effem re-
vocatus, transferretur imperium.

CCLXXXVI.

Adulter fratri ex sposo.

ADDICARE ET RECUSARE LICEAT. RAPTA RAPTORIS
AUT MORTEM OPTET, AUT NUPTIAS. Peregrinantis qui-
dam fratri sposam rapuit: puella deprecante patre, raptoris nuptias
optavit. Juvenis, reversum fratrem ut in adulterio deprehensum,
cum pro illo pater deprecaretur, occidit, abdicatur.

S E R M O.

An omnia, que adversus voluntatem patrum admissa sunt, de-
beant abdicatione puniri: an propter id debeat abdicari, quod lege
fecerit.

D E C L A M A T I O.

Feliciores patres sic irasci solent, Nihil non facere de-
buisti secundum meam voluntatem: objicio tibi munus
lucis: jactat se potestas illa patrum, etiam in magistratus,
etiam in viatores: non exigo tamen, ut facias, quod jubeo:
peto,

[¶] Qui per imprudentiam hominem
occiderant, quinquennium exulabant. est. Igitur aliud ex lege viri fortis optare
maluit, quam patris sui redditum, quia
ita ergo filius excusat factum, quia pro-
prie exilium non est, quod temporale
alioqui certus est. *Erodimus.*

peto, ut facias, quod rogaverim. Quod si certe non sufficeret ad abdicationem, multum proficeret ista defensio, non dicit, tanquam patri, oportuit facere, sed, Licuit mihi, tanquam alieno. Lex est quæ permittat adulterum cum adultera occidere.¹ Sic agam hoc, tanquam cædis causam: quod si facerem, ignosceretur mihi. Major sit eorum libertas,² qui matrimonia junxerunt, qui per vota venerunt: vos vero qui nuptias facitis in pœnam, ad quos uxores per lictorem deducuntur, id vindicare non potestis, quod sic impetratis. Sed ut omnia prætermittam,³ nihil præter animum patris æstimare debuisti. Cæteris forsitan defendi legibus possis: ea, quæ ad patris te obligavit voluntatem, exui non potes. Abdico te vel quod unicum, vel quod alterum perdidi. Eligat ipse, qualem sortiri vellet patrem, mitem an fortem. Det mores, dum custodiat quos dederit, cum adulteros occideris, necesse habes severum patrem sortiri. Abdico raptorem, neandum dico, cuius: hoc certe dico, rapuisti virginem, pacis faciem turbasti, fecisti propter quod juste occidi posses. Adiisti me præterea, & propter te sollicitus fui: quod erat gravissimum, necesse habui rogare. Si rapuisti fratris tui sponsam, non sufficit severitas, non sum iracundus, non est hæc vulgaris libido, sed incestus. Tu expugnare absentem fratrem ausus es, & fecisti ut videretur puella parum

¹ Sic agam hic tanquam cædis causam.] perpetra mihi non imputaretur. At Hic mihi suspicillimus locus est. Agnoscit qui abdicatur, non tantum hoc scelus fuisse, ut graviori scelere, videlicet parricidio vindicandum esset. Dicit ergo pater, hic se tanquam cædis causam agere, & tanquam ob exdem filium abdicare, quem & si revera hujus delicti nomine accusaret, filii alterius obitum acerbe ferenti, merito ignoscendum est. Patiuntur verba hanc interpretationem: sed sequentia tale quid desiderant, Lex est quæ permittat adulterum cum adultera occidere: non possum igitur in fratre cædis causa esse, quæ in alio

² Qui matrimonia junxerunt.] Fortasse: qui patrimonia junxit. Ut Decl. 247. patrimonium jungendum. Gronovius.

³ Nihil præter animum præsens astimare debuisti.] Hoc est, cum ita rapueris, & nuptias ejus male impetraris, quæ alii & fratri pacta uxor esset, quamvis postea adulterum cum adultera deprehendenter, animum potius quam factum æstimare debuisti, se quasi suo jure & legitimate amplexantium, non ut tibi-injuriam facerent, thorum violarent.

Ærodius.

parum pudice fecisse. Quid respondes? quid dicis? solent ista sic defendi, Juvenis erravi, & amore lapsus sum. Vis igitur ignoscam? nihil est gravius, ¹ impositam severitatem personæ detrahi. Do vitiis veniam, habes patrem lenem, mitem, sceleribus ignosco. Redde rationem, cur nunc tu occideris fratrem, quod tantum scelus inveniri potest, quod parricidio vindicandum sit? Ubi sunt illa præcepta quibus monebam, ² ut concordes essent fratres? parum est dicere, voluisti occidere, potuisti, non diriguit mens, non soluta dextera est? non obstupuisti proprius sceleri admoto? Sed qua causa occidisti? violaverat matrimonium: adjice, frater, non contingeret tibi sic agere quasi marito. Tu enim profecto nocens qui sponsam abduxisti, sic amantem, nunc intelligo quantam injuriam fecerim puellæ, quæ coacta est te habere maritum, cum altero carere non posset. Acrius incalescunt ignes legitimi, utique cum inciderunt in rudes animos. Deprehendisti in adulterio, si ullus in te pudor est, maritus fuerat si per te liciisset.

CCLXXXVII.

Fortis filius proditionis rei.

Prodigionis reus citatus est, qui duos filios habebat: ex quibus alter fortiter fecit, alter deseruit. Petit pater à filio, ut abolitionem iudicii peteret, ille fratri vitam petiit, & adfuit patri, absolutus pater abdicat filium. ille C.D.

S E R M O.

An quicquid pater voluit, filio facere necesse sit, an viro fortis: an abdicari propter præmium possit.

D E C L A M A T I O.

DUO hæc, ut opinor, objicis mihi pater, & quod desertoris vitam optaverim, & quod abolitionem judicem non

¹ *Impositam severitatem personæ.]* Con-

² *Ut concordes essent fratres.]* Videatur fuisse: *ut concordes essent fratres.* Idem.